

Obsah

ÚVODNÍ SLOVO	9
1. PRINCIP A ÚKOLY OCHRANY PŘED BLESKEM	11
1.1 Bouřky a bouřková činnost	11
1.2 Blesky a jejich parametry	12
1.2.1 Čárový blesk	13
1.2.2 Kulový blesk	16
1.2.3 Eliášův oheň	18
1.2.4 Blýskání na časy	18
1.2.5 Přímý a nepřímý úder blesku	19
1.2.6 Údery blesků do stromů	19
1.2.7 Údery blesků do kovových předmětů pod zemí	19
1.3 Historie ochrany před bleskem	19
1.4 Škody způsobené bleskem	21
1.5 Katastrofy způsobené bleskem	23
1.6 Hlavní úkoly hromosvodní ochrany	23
1.7 Filozofie ochrany před bleskem	23
1.8 Klasifikace škod	24
2. NÁVRH HROMOSVODNÍ OCHRANY	25
2.1 Kvalita projektu ochrany	25
2.2 Respektování současného stavu techniky	25
2.3 Tradiční a moderní pojetí návrhu hromosvodní ochrany	25
2.4 Základní části hromosvodu	25
2.5 Hledání nových směrů	27
2.6 Historie "vylepšených" hromosvodů	27
2.7 Úroveň hromosvodní ochrany v Česku	29
2.8 Orientace v bouřkové činnosti po celém světě	30
2.9 Všeobecné informace o nebezpečí blesku	30
Literatura ke kapitole 1 a 2	34
3. NÁVRH HROMOSVODNÍ OCHRANY DLE SOUBORU ČSN EN 62305	35
3.1 Úvod	35
3.2 ČSN EN 62305-1 Obecné principy	38
3.2.1 Nejdůležitější termíny a definice	38
3.2.2 Parametry bleskového proudu	38
3.2.3 Účinky bleskového proudu	40
3.2.4 Ochranná opatření v ochraně před bleskem	42
3.2.5 Základní kritéria ochrany před bleskem pro stavby a inženýrské sítě	43
3.3 ČSN EN 62305-2 Řízení rizika	44
3.3.1 Nejdůležitější termíny a definice	44
3.3.2 Objasnění termínů	44
3.3.3 Metodika stanovení rizika	46

3.4	ČSN EN 62305-3 Hmotné škody na stavbách a nebezpečí života	47
3.4.1	Nejdůležitější termíny a definice	47
3.4.2	Koordinace při projektování stavební a elektro části	48
3.4.3	Základní části vnějšího LPS (hromosvodu)	48
3.4.4	Návrh jímací soustavy	48
3.4.4.1	Strojené a náhodné jímače	53
3.4.5	Návrh soustavy svodů	53
3.4.5.1	Náhodné svody	56
3.4.5.2	Skryté svody	57
3.4.5.3	Vnitřní svody	58
3.4.6	Uzemnění	58
3.4.6.1	Příklad kontroly zemniče	61
3.4.7	Materiály a rozměry LPS	61
3.4.8	Ekvipotenciální pospojování proti blesku	62
3.4.8.1	Vyrovnaní potenciálů bleskového proudu kovových částí stavby	63
3.4.8.2	Vyrovnaní potenciálů (pospojování) bleskového proudu pro vnější vodivé části stavby	64
3.4.8.3	Vyrovnaní potenciálů bleskového proudu pro vnitřní systémy	64
3.4.8.4	Vyrovnaní potenciálů bleskového proudu pro vnější vodivé části a vedení připojené ke stavbě	65
3.4.9	Dostatečná vzdálenost – elektrická izolace od hromosvodu	65
3.4.10	Možné kombinace jímací soustavy a soustavy svodů	67
3.4.10.1	Izolovaný (oddálený) hromosvod	67
3.4.10.1.1	Izolovaný (oddálený) hromosvod pro celou stavbu	67
3.4.10.1.2	Izolovaný (oddálený) hromosvod pro celou stavbu, ale v místě střechy je provedeno pospojování proti blesku	68
3.4.10.2	Neizolovaný (neoddálený) hromosvod pro celou stavbu	69
3.4.10.2.1	Pomocná jímací soustava LPS (nedodržení dostatečné vzdálenosti s)	69
3.4.10.2.2	Náhodná jímací soustava LPS (nedodržení dostatečné vzdálenosti s)	69
3.4.10.3	Kombinace izolovaného (oddáleného) a neizolovaného (neoddáleného) hromosvodu	70
3.4.11	Údržba a revize LPS	71
3.4.11.1	Postupy při revizi	72
3.4.11.2	Údržba	73
3.4.12	Ochranná opatření před zraněním osob nebo zvířat způsobených dotykovým a krokovým napětím	73
3.5	ČSN EN 62305-4 Elektrické a elektronické systémy ve stavbách	75
3.5.1	Nejdůležitější termíny a definice	75
3.5.2	Návrh a instalace ochranných opatření před LEMP	75
3.5.3	Uzemnění a pospojování (vyrovnaní potenciálů)	76
3.5.4	Hlavní pospojování (vyrovnaní potenciálů)	76
3.5.5	Pospojování vnitřních vodivých částí	77
3.5.6	Pospojování informačních systémů	77
3.5.7	Elektromagnetické stínění a trasy vedení	77

4.	PRAKTIČKÉ PŘÍKLADY HROMOSVODNÍ OCHRANY	79
4.1	Izolovaný hromosvod	79
4.1.1	Vodič HVI	79
4.2.2	Vodič CUI	81
4.2	Oddálený hromosvod	82
4.2.1	DEHNiso Combi	82
4.3	Rodinný dům	83
4.4	Výrobní hala	86
4.4.1	Varianta 1 – střešní krytiny z fólie v kombinaci s poplastovanou atikou a zděné stěny	86
4.4.2	Varianta 2 – střešní krytiny z trapézového plechu a obvodových stěn z plechů nebo ocelového armování	88
4.5	Umištění svodičů bleskových proudů SPD T1 v neměřené části silnoproudých rozvodů sítě nn	90
4.6	Systém hromosvodní ochrany pro solární články	92
4.7	Aktivní jímače ESE versus ČSN EN 62305	95
4.8	Stanice mobilních operátorů – příklad kontroly dostatečné vzdálenosti	97
4.9	Koncepce hromosvodní ochrany pro větrné elektrárny	101
4.10	Ochrana před bleskem a přepětím pro biostanice	104
	Literatura ke kapitole 3 a 4	110
5.	UZEMNĚNÍ A ZEMNIČE	113
5.1	Úvod	113
5.2	Nejdůležitější pojmy z oblasti uzemnění	113
5.3	Nejdůležitější normy z oblasti uzemnění	114
5.3.1	Nová ČSN 33 2000-5-54 ed. 2	114
5.4	Materiály a součásti pro uzemnění	115
5.5	Náhodné a strojené zemniče – základové zemniče	115
5.5.1	Koroze zemničů	116
5.6	Zemnění a bezpečnost	117
5.7	Rezistivita půdy – geoelektrický průzkum	117
5.8	Měření zemního odporu	118
5.8.1	Metoda pomocných elektrod (můstková metoda)	119
5.8.2	Metoda proud – napětí	120
5.8.3	Měření zemního odporu rozsáhlých zemničů bez dokumentace	120
5.8.4	Metoda měřicích kleští	121
5.9	Revize uzemnění	121
5.10	Údržba uzemnění	127
Příloha 1	Tipy a triky při instalaci přepěťových ochran	129
Příloha 2	Přibližné hodnoty odporu zemničů podle jejich rozměru a charakteru půdy	130